

Определены экспериментальные зависимости влияния режимных параметров конвейера-смесителя на процесс смешивания. Построены поверхности отклика результатов экспериментальных исследований производительности и качества смешивания кормосмесей от параметров конвейера-смешивателя.

Конвейер, смеситель, производительность, параметр.

Experimental dependences of influence of regime parameters of conveyor mixer on mixing process are defined. Response surfaces of outcomes of experimental researches of productivity and quality of blending feedmixing from conveyor mixer parameters are defined.

Conveyor, mixer, productivity, parameter.

УДК 631.1

ПРАВОВІ ЗАСАДИ ВИКОРИСТАННЯ ЛЕГАЛЬНИХ МЕТОДІВ МОНІТОРИНГУ ТЕХНІКИ АПК УКРАЇНИ

***В.Н. Большаков, кандидат юридичних наук
І.Л. Роговський, кандидат технічних наук***

У статті розглядається вплив правового регулювання методів моніторингу сільськогосподарської техніки на ефективність інноваційної політики АПК України.

Моніторинг, метод, техніка.

Постановка проблеми. Як відомо, одне з тлумачень моніторингу – отримання інформації з відкритих джерел.

Розвиток бізнесу в сільськогосподарському машинобудуванні на сучасному етапі розвитку, все більше залежить від швидкості отримання, обробки і передачі достовірної, надійної і прогнозуючої інформації – без цього прибутку не отримати, тим більше, що додана вартість створюється переважно завдяки знанням, а не дешевою робочою силою.

Аналіз останніх досліджень. Радянському Союзу не вдалося витримати економічного суперництва із капіталістичними країнами, тому що відповідальні особи упевнившись у своїй ідеологічній перевазі перестали реально мислити в частині впровадження нових знань та ідей [1, С. 30]. Як загальновідомо, інноваційна політика держави є запорукою її економічної могутності, а, бажання бути успішним примушує людей змагатися, суперничати, конкурувати [2, С. 53–120].

© В.Н. Большаков, І.Л. Роговський, 2013

Основною галуззю економіки країни, від якої залежать інші є агропромисловий комплекс [3, С. 8].

У заяві 42-й Президент Сполучених Штатів Америки Білла Клінтона «Про стратегію національної безпеки, її укріпленні і реалізації» вказано «...щоб адекватно прогнозувати небезпеки для демократії та розвитку економіки США, розвідувальне співтовариство повинно стежити за політичним, економічним, соціальним і військовим розвитком регіонів світу, де у найбільшій мірі виникає небезпека до інтересів США і де відкритий збір інформації ускладнено». Для цього у більшості випадків використовується моніторинг вимірів і аналіз сигнатур без порушень закону.

Ж. Берж'є писав: "Один технічний пристрій, описаний в радянській брошурі, продавався в Парижі за 60 сантимів. Проте дані, взяті з цієї брошури, без будь-яких змін були продані за величезну суму одній американській компанії. Інформація, що виходить від промислового шпигуна, додає більше довіри, ніж та ж інформація, що поширюється безкоштовно" [5].

Відомі можливості в отриманні закритої інформації дає спеціальне вивчення авторів. Виявлення моніторингової інформації невідомого або маловідомого автора може бути пов'язано з його виходом з режимних організацій. Такі автори-розробники намагаються опублікувати в тій чи іншій формі свій науковий доробок, що йому було раніше недозволено. Досвідчений експерт зможе визначити, чим займався цей автор і в колишній організації.

Дублювання повідомлень в засобах масової інформації чи комунікаціях має як позитивні, так і свої негативні сторони. Наприклад, в загальнонаукових журналах зазвичай публікуються технічні рішення – як популяризатори ряду наукових напрямків. Додаткові, дуже важливі, відомості можна отримати з їх повідомлень. Так, оглядач наукового журналу "Physics Today" (1985, №6, С. 21) робить огляд перспективних напрямів у сфері стандартів частоти і приходить до висновку, що через три роки можуть бути створені портативні атомні годинники, при цьому посилається на статтю фахівця з академічного журналу. За результатами перевірки встановлено, що таких відомостей в цій статті не виявилось. На основі зазначеного можна зробити висновок, що, можливо, важливий прогноз отримано оглядачем в приватній розмові. На наше переконання, звичайний потік зарубіжної науково-технічної інформації містить великі можливості для виявлення новітніх закритих реалій. Так за висловом Ж. Берж'є [5], "...саму секретну інформацію можна витягнути на 95% простим читанням преси ...", однак це також можливо, за словами Луї Пастера, тільки [4, С. 7, 17] "... для підготовленого розуму ...".

Мета досліджень виявити вплив правового регулювання методів моніторингу сільськогосподарської техніки на ефективність інноваційної політики АПК України.

Результати досліджень. На сучасному етапі розвитку суспільства, в епоху інформаційної інтернет революції, встановлюється важливість саме моніторингу сільськогосподарської техніки для підвищення ефективності інноваційної політики України, зокрема в агропромисловому комплексі.

Так, зокрема, це підтверджує вислів резидента Центрального Розвідвального Управління в Анголі Стоквела: «Я завербував агента. Його викрили і знищили. Після його смерті я проглянув його досьє. За п'ять років він не дав ні одного повідомлення, яке б неможливо було отримати з відкритих джерел. Він не зробив нічого такого, щоб врятувало земну кулю» [3, С. 8]. Сам М. Любимов, ветеран державної інформаційної служби з 25-річним стажем сказав наступне: «За 25 років служби у розвідці (державній інформаційній службі) я бачив не так багато повідомлень, які б ми не могли отримати з преси і, які були б важливі, у тому числі і секретні документи з ворожого стану, як правило не приносили нічого важливого [3, С. 8].

Підтвердженням є ті обставини, що вже у 70-ті роки минулого сторіччя непотрібно було посилати армію шпигунів за кордон. Достатньо було як великим пилососом збирати всю друковану продукцію. Після цього, як золотодобувач промиває гори породи у пошуках крупинок золота, проаналізувати усю, що є в отриманих джерелах інформацію. На сучасному етапі розвитку прогресу встановлено, що рекламний проспект не гірше законспірованого агента [5, С. 102].

Зазначені обставини свідчать про те, що на сучасному етапі розвитку суспільства суспільства найбільш важливою складовою національної безпеки України є економічна безпека, при цьому основним об'єктом заходів безпеки є підприємницька діяльність. Як свідчить практика, бізнес сільськогосподарського машинобудування розвивається по тих же законах, що й військова діяльність. Це дає можливість зробити висновок про те, що у бізнесі як і в військовій справі наступив час гуманізації процесів, тому замість кровопролитних бойових дій та промислового шпигунства для вирішення завдань підприємницької діяльності використовуються спеціальні інформаційні дослідження.

Загальновідомо, що великі виробники сільськогосподарської продукції в Україні ігнорують вітчизняні комбайни з причини їх низької якості. Як підприємству сільськогосподарського машинобудування вдається залишатися на плаву?

Загальновідомо, що в УРСР не було свого заводу сільськогосподарського машинобудування, який би спеціалізувався на зернозбиральних комбайнах. Таку техніку українським аграріям постачали переважно Гомельський і Ростовський заводи сільськогосподарського машинобудування («Гомсільмаш» і «Ростсільмаш»). На вітчизняному Херсонському заводі сільськогосподарського машинобудування (далі – Херсонмаш) випускали зовсім інші комбайни – кукурудзозбиральні.

Ідея розширити асортимент Херсонмашу виникла через кілька років після розпаду СРСР. Виник казус: житниця Європи, не виробляє власних зернозбиральних комбайнів. При цьому необхідно відмітити, що віділити гроші на придбання імпоротної техніки для використання в агропромисловому секторі в сільськогосподарських підприємств немає можливості.

Так в 1992 році Дніпропетровське конструкторське бюро «Південне», яке відоме як спеціалізоване конструкторське бюро (далі – СКБ) з проектування та розробки балістичних ракет, почало розробляти проект вітчизняного зернозбирального комбайна. У 1995 році на Херсонмаші за конструкторською документацією СКБ «Південне» здійснили збирання експериментального зразка зернозбирального комбайна «Славутич». У процесі проведення випробувань було встановлено, що через конструкторські прорахунки колеса не витримали маси експериментального комбайна [6, С. 73–75].

У 1993 році на базі Херсонмаша почалися розробки організаційно-правових засад щодо створення спільного підприємства з John Deere. Передбачалося, що компанія John Deere передасть українським виробникам сільгосптехніки технології зернозбирального виробництва і буде постачати комплектуючі. Згідно розрахунків після реалізації подібного задуму бюджет України міг би зекономити на дотаціях селу \$ 220-250 млн на рік.

З невстановлених причин зазначений проект здійсненим не був і залишився на папері. З 1998 року на Херсонмаші почався випуск удосконаленої моделі зернозбирального комбайна «Славутич». В процесі їх експлуатації було встановлено, що такі зернозбиральні комбайни мали недостатню надійність у зв'язку із значною частотою відмов [6, С. 73–75]. Згідно висновків фахівців продукція Херсонмашу не витримувала конкуренції. В якості обґрунтування цього висновку можна запропонувати наступне. Технічний директор Harv East Holding Артем Грішуненков, на основі системного аналізу експлуатаційних характеристик вітчизняної сільгосптехніки зробив висновок: «Імпортні та вітчизняні комбайни можна навіть порівнювати». Головний інженер «Продексім» Юрій Роговой свідчить: «Херсонські «Славутич» і «Скіф» ламаються щодня».

У зв'язку із зазначеним необхідно відмітити, що за день простою комбайна в період збиральної кампанії на кожному гектарі осипається приблизно центнер врожаю зернових культур. Згідно оцінки заступника директора департаменту інженерно-технічного забезпечення Мінагрополітики та продовольства України Павла Гринька, щорічні втрати врожаю за рахунок простоїв зернозбиральних комбайнів наближаються до 6 млн тон зерна. Деякі аналітики відзначають, що Херсонські комбайни це дуже вагомий фактор підвищення собівартості виробництва врожаю зернових культур. Згідно висновків Павла Гринька, на кожному тонну зерна комбайни Херсонмашу витрачають 3,5–4,5 л палива, тоді як іноземні аналоги – близько 1 л [6, С. 73–75].

Зазначене свідчить про необхідність підвищення експлуатаційної ефективності сільськогосподарської техніки, що виробляється в Україні. На сучасному етапі розвитку прогресу на Херсонмаші намагаються використовувати зарубіжний досвід виробництва сільськогосподарської техніки. Таким чином емпірично встановлено статус Херсонських комбайнів на тлі іноземних конкурентів: на папері відмінностей небагато, але великі українські агрохолдинги вітчизняну техніку не закуповують.

На сучасному етапі розвитку суспільства необхідно використати досвід Китайської Народної Республіки (далі – КНР) з розвитку військової техніки. Військові КНР на протязі останніх двадцяти років проводять ефективну інноваційну політику: вони закуповують по два зразки сучасної військової техніки (літаки, танки, артилерійські установки тощо), проводять їх реінжиніринг, модернізують і на основі цього запускають у виробництво власну бойову техніку, причому конкурентоспроможну. Про це свідчать неодноразові скарги і звернення державних установ Російської Федерації (далі – РФ) до посольства КНР. При цьому, незважаючи на зазначені заходи державних установ РФ, КНР продовжує закупівлю «сигнальних» зразків бойової техніки РФ та проводить їх наступну модернізацію, тому, що зазначені дії не суперечать нормам міжнародного інформаційного права і також взаємовигідні як РФ, так і КНР. Такі дії вигідні КНР, тому, що він отримує завдяки реінжинірингу нову техніку, а РФ організовує ремонтні бази в країнах, до яких КНР продає свою бойову техніку, і завдяки тому ж реінжинірингу має достовірну інформацію про сучасну виробничу базу КНР [7, С. 18–30]. Такого роду інформаційна діяльність необхідна і в Україні. Необхідно закупати по два зразки сільгосптехніки, один зразок розбирати і проводити реінжиніринг з метою виявлення конструктивних і технологічних особливостей, а інший досліджувати на предмет виявлення позитивних експлуатаційних якостей.

При цьому для проведення реінжинірингу необхідно використовувати досвід з моніторингу (інформаційної діяльності) розвинених машинобудівних країн (Німеччина, США, Фінляндія).

Діяльність з отримання інформації є інформаційною. Інформаційна діяльність проводиться як з відкритою, легальною інформацією так і з інформацією закритих режимів – таємною та для службового користування. Інформаційна діяльність, що здійснюється з відкритою інформацією і легальними методами є моніторингом в межах правового регулювання. На сучасному етапі розвитку суспільства зазначену інформацію можна отримати з відкритих джерел. Зазначене підтверджується досвідом інформаційно-розвідувальної діяльності, що проводилась у роки Другої Світової війни Управлінням Стратегічних Служб США.

Так, досвідченим аналітиком, яким є генерал Уільям Донован, була запропонована особлива робота в Управленні Стратегічних Служб США – це ті «100 професорів», про яких повідомляють всі публікації інформаційних відомств США, що присвячені історії розвідки (державної інформаційної служби) США. Наприклад, Джозеф Чемберлен повідомляє, що спочатку Управління Стратегічних Служб США це центральна розвідувальна служба періоду другої світової війни – складалася, головним чином, з так званих «100 професорів» – немолодих спеціалістів, які створили основу відділу із збирання і аналізу інформації. «Цей відділ, довів, що бібліотеки та мікрофільмовані німецькі журнали можуть дати більше необхідних відомостей, ніж цілий взвод Мата Харі» [7, С. 537].

На сучасному етапі розвитку суспільства зазначений метод отримання інформації, зокрема з «відкритих джерел» має величезне значення. Так, загальновідомо, що на сьогоднішній день кожний крок будь-якої людини знаходиться під особливою увагою різних напрямків електронного стеження. При цьому всі дані особистого життя будь-якого члена суспільства зібрані воедино і дозволяють, на основі результатів системного аналізу первинної інформації будь-якого рівня достовірності створювати вторинну достовірну інформацію. Прикладом такого виду інформаційної діяльності є випадок 1939 року з виявлення початку робіт щодо ядерної зброї у Німеччині. Так, зокрема, у 1939 році фізик Альберт Ейнштейн, що емігрував до США після приходу до влади в Німеччині Адальфа Гітлера, направив президенту США Теодору Рузвельту лист. В ньому він звернув увагу на тривожний факт, що Німеччина припинила продаж урана із захоплених чехословацьких рудників [8, С. 14–15]. Тобто, Альберт Ейнштейн, використовуючи дані з відкритих джерел методом системного аналізу відкритої науково-технічної інформації виявив достовірний факт, який використовувався опонентами у режимі

державної таємниці. На сучасному етапі розвитку суспільства такого виду факти можна виявити наприклад завдяки персональному комп'ютеру. Це ланка для будь-якої онлайнової інформаційної діяльності. Тобто можна проводити стеження за будь-яким комп'ютером виявляючи інтереси будь-якої особи при інтернет-пошуку. Зазначена інформація є відкритою, тому її отримання без згоди особи, про яку ця інформація збирається, є законною.

На сучасному етапі розвитку суспільства в напрямку перетворення в інформаційне суспільство емпірично встановлені найбільш ефективні способи інформаційної діяльності (моніторингу) для отримання інформації з відкритих джерел без порушень закону, які можуть бути інструментом отримання інформації, рівній по ефективності інформації, що отримується у процесі нелегальної агентурної розвідки.

У якості способів отримання значущої інформації з відкритих джерел, що можуть без значних коштів використовуватися для розвитку сільськогосподарського машинобудування можуть бути такі:

1. Реінжиніринг. Це абсолютно легально розібрати на частини комерційно доступний продукт, для того щоб виробити самостійно подібний продукт, і така процедура називається зворотним (реверсивним) інжинірингом (реінжинірингом). Торгівельні секрети можуть бути вивчені через реінжиніринг загально доступної продукції. Наприклад, розбирання та вивчення зернозбирального комбайна конкурентів, який був куплений на відкритому ринку – звичайна процедура, яку виконують переважна більшість підприємств машинобудівного виробництва.

2. Наукові презентації. Прес-конференції, наукові звіти, промови для торгових груп та інтерв'юерів можуть стати ареною для обговорення нових ідей. Тому публікації дослідників та інженерів, презентації на симпозіумах і наукових конференціях несуть в собі велику кількість інформації для будь-яких зацікавлених груп. Дружні дискусії між вченими, інженерами та відвідувачами на конференціях також є одним із способів збору технічної інформації. В зв'язку з тим, що на конференціях існують лише «відкриті джерела інформації», то такі способи отримання інформації є законними.

3. Співбесіди. До вчених, розробників або ключових інженерів чи службовців наміченої компанії звертається (по телефону або письмово) незалежне кадрове агентство [9, С. 15–70]. Представник агентства, добре знайомий з особистим і професійним середовищем цих службовців, пропонує унікальну можливість роботи у великій компанії: положення, гроші і соціальне забезпечення просто мотивує. При цьому ім'я компанії може називатися, а може і ні. Якщо ім'я компанії не відкривається, це пояснюють тим, що це робиться

для того, щоб не допустити прямого звернення службовця до цієї компанії, тому що в цьому випадку агенція втрачає свої комісійні. Службовець зустрічається з цим представником в бізнес-кімнаті ресторану або готелю. Під час співбесіди службовцю задаються питання про його технічне оточення, поточні проекти і про внутрішню структуру наміченої компанії. Такі співбесіди із одним або декількома службовцями дають в результаті цілий набір даних про бізнес- і маркетинг-плани наміченої компанії.

Висновок. Зазначені методи є одними з основних методів інформаційної діяльності, що рекомендуються як етичний законний метод моніторингу техніки в агропромисловому комплексі України.

Список літератури

1. Манаков А. Тринадцатый знак / А. Манаков. – М.: ФиС, 1997. – С. 332.
2. Гасанов Р.М. Шпионаж особого рода / Р.М. Гасанов. – М.: Мысль, 1989. – С. 255.
3. Стратегическое обновление // Инвестгазета. – 2011. – № 1-2. – С. 8.
4. Чернопруд Сергей. Научно-техническая разведка от Ленина до Горбачева / Сергей Чернопруд. – М.: Олма_пресс, 2002. – С. 447.
5. Белинская Ю. Непаханое поле / Ю. Белинская // Forbes. – 2012. – Август. – С. 73–75.
6. Иванов А. Основные направления развития военной промышленности КНР / А. Иванов // Зарубежное военное обозрение. – 2012. – №2. – С. 18–30.
7. Норман Полмар Энциклопедия шпионажа / Норман Полмар, Томас Б. Аллен. – М.: Наука, 2009. – С. 814.
8. Лукницкий В. Ядерный меч для Японии / В. Лукницкий // Секретные материалы. – 2013. – №1. – С. 14–15.
9. Парад Б. Коммерческий шпионаж / Б. Парад. – М.: Наука, 2009. – С. 15–70, 160.

В статье рассматривается влияние правового регулирования методов мониторинга сельскохозяйственной техники и эффективность инновационной политики АПК Украины.

Мониторинг, метод, техника.

In paper agency of legal regulating of methods of monitoring of agricultural machinery and efficacy of the innovative policy of agrarian industrial complex of Ukraine is observed.

Monitoring, method, machinery.